

Hyvä tunnelma Boråsissa, kun ruotsinsuomalaiset näkövammaiset juhlivat 30-vuotista taivaltaan

BORÅS. Ilo oli korkealla hotellin Scandic Plazassa lauuantaina 15.4., kun Ruotsinsuomalaisten näkövammaisten liitto (RSNL) vietti 30-vuotisjuhlapäiväänsä. Osanottajia oli Etelä-Ruotsista aina Haaparantaan saakka.

Paikalla konferenssalissa on niin näkeviä kuin näkövammaisia. Janne Jokinen Suomen suurlähetystöstä Tukholmasta kunnioittaa juhlaa vierailulla ja puheellaan. Hän muistuttaa suomalaisten ja ruotsalaisten läheisestä yhteistyöstä ja että tänä päivänä on positiivista olla suomalainen Ruotsissa.

Ari Haatainen kohottaa tunnelmaa haitarin soitolla. Hän on, kuten tiedetty, säestänyt myös Luciano Pavarottia. Haatainen soittaa illan aikana lähes sokean Eino Oinaksen kanssa.

Mennään aktiiviteetista toiseen. Aamulla on kokouksia, joita seuraa lounas. Iltapäivän buffeessa Kashmir tarjoilee makeaa purtavaa. Ruokailun ohessa on mahdollisuus seurustella muiden kanssa.

Useimmat ovat kiireisiä valmistellessaan puheitaan, mutta kaksi osallistujaa ehti myös haastateluun.

Keijo Winstén on liiton puheenjohtaja. Hän on pian 77-vuotias ja asuu Tukholmassa. Keijo on tehnyt töitä sähkömiehenä ja on myös kirjailija, jolta on ilmestynyt runoja suomeksi. Muutamat kirjoista on käännetty myös ruotsiksi.

Janne Jokinen Suomen suurlähetystöstä Tukholmasta kunnioittaa liiton 30-vuotisjuhlaa vierailullaan ja puheellaan. Hän puhuu Suomen ja Ruotsin välisestä kumppanuudesta ja kuinka tärkeää on, että järjestöt, kuten näkövammaisten liitto, saavat kehittyä jatkossakin.

Millaista on olla näkövammaisen ruotsalaisessa yhteiskunnassa tänä päivänä? – Aika helppoa, mutta aina on asioita, joita voisi parantaa. Suurissa kaupungeissa on hyvät liikenneyhteydet, mutta maalla, jossa on pitkät välimatkat voi olla vaikeampaa.

Mikä näkövamma sinulla on? – Sen nimi on retinopatia, ja se on diabeteksen aiheuttama.

Kuinka monet liittolaisia käyttävät koiraa apunaan liikenteessä ja kaduilla?

– Kahdella on koira.

Millaiset ovat vapaa-ajan kiinnostukset?

– Kokouksien ja tiedon lisäksi, mitä apuvälineitä on saatavilla, teen matkoja.

Puhutaanko yhdistyksissä paljon politiikkaa, kuten Suomen Natoon liittymisestä?

– Ei, olemme uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumattomia.

– Olemme neutraaleja, naispuolinen osanottaja selvittää.

Matti Jatkola asuu puolestaan Haaparannalla ja on kansankorkeakoulun opettaja. Hän on 54-vuotias ja muutti vuonna 2005 Ruotsiin töihin Pohjanmaalta. Matti on sokea suomen kielen opettaja, mutta työskentelee myös näkövammaisten kuntoutuksen parissa koululla. Useimmat oppilaita on 20 ja 25 vuoden ikäisiä.

Millaisia apuvälineitä sinulle on näkövammaisena opettajana?

– Käytän pistekirjoitusta ammattiroolissani opet-

tajana.

Puhutaan paljon, että Haaparannan koulut ovat leivottomia. Oletteko tunteet tällaista kansankorkeakoululla?

– Ei, minun käsitykseni on, että ne, jotka lukevat kansankorkeakoululla ovat motivoituneita. He ovat valinneet koulutuksensa vapaaehtoisesti, vaikka on myös niitä, jotka ovat väsymet koulun eivätkä ole suorittaneet peruskoulua.

Millaista on olla näkövammaisen ruotsalaisessa yhteiskunnassa?

– Useimmissa Pohjoismaissa on yhteinen näkemys, mitä pitää tehdä. Sitteen on ollut vahvoja persoonia ja aktivisteja, jotka ovat uskaltaneet kyseen-

alaistaa, miten ne, joilla on jokin toimintarajoite, nähdään. Suomessa useimmat tuntevat Kalle Könkkölän (1950–2018). Hän oli ihmisoikeusaktivisti ja poliitikko, joka taisteli toimintarajoitteisten puolesta. Haluan myös nimetä entisen ruotsalaisen sosiaaliministerin, Bernt Lindqvistin.

Millaista vapaa-ajan harrastuksia sinulla on?

– Kirjallisuus ja musiikki. Kuuntelen mielelläni fyysisiä levyjä nyt kun monet suosivat Spotifyä ja muita digitaalisia foorumeja, kertoo Matti, joka on opiskellut myös kirjallisuutta.

Salissa tunnelma on korkealla. Yhdessä pöydässä loistavat värikkäät puvut. Tämä on naiskuoro Borlängestä. Kuoroon kuuluu myös Kristine Englund. Hän asuu Stockvikissä Gävleborgissa ja päällä on punainen kansallispuuku.

Pian Ari Haataisen soitto alkaa taas raikaa ja hän heittää väliin anekdootteja, jotka saavat yleisön rehvättämään nauruun. Arilla on laaja repertuaari ja hän tarjoilee nyt klassisia Bachin ja Mozartin kappaleita, kreikkalaista musiikkia ja unkarilaista tanssia. Eikä mitään tapahtumaa ilman Säckijärven polkkaa, ja hän kertoo senhistoriasta. Markku asuu Boråsin ulkopuolella Fristadissa.

Jaana Isokoski on Boråsin hallintoalueen koordinaattori ja kertoo, mitä kunta tekee vähemmistöjen puolesta. Hän kehottaa keskusteluun ja osa yleisöstä asettaakin kysymyksiä.

Rauni Huhtaniska, joka asuu Angeredissa Göteborgissa, kertoo miten isot kaupungit toimivat verrattuna siihen, millaista on asua pienemmässä kaupungissa, kuten Borås. Raunin alueella asuu vain suomalaisia.

– Olen iloinen, että minut on kutsuttu ja sain arvokasta tietoa. Esimerkiksi, että tarvitsemme parempaa näköntulkkaista, Jaana sanoo.

Monet vieraista jättävät liitolle lahjoja. Niitä vastaanottaa Rita Simonen. Matti Jatkola kertoo millaista oli olla näkövammaisen Ruotsissa entisaikanaan.

Keijo Winstén, uusi puheenjohtaja, kiittää edeltäjänsä ja lahjoittaa kukkia myös muille uskollisille jäsenille ja aikaisemmillemme työntekijöille.

Ennen kuin on aika nousta jaloilleen ilmoille kuuluu vielä Suo-

kaa vuorokauden ympäri elo-syyskuun vaihteessa 1941 venäläisten käyttämällä radioaalloilla.

Ari näyttää sitten vielä valokuvan, jossa hän esiintyy yhdessä Luciano Pavarottin kanssa vatarakenetulla urheilun ja konserttitarpeella, Globenisissa, vuonna 1989. Ari itse on täysin näkevä 62-vuotias matematiikan opettaja ja hän on tullut paikalle vaimonsa Lailan kanssa.

Juhlan juontaja Rita Simonen on tärkeä lenkki yhdistyksessä. Hän laittaa mikrofonin kuntoon, jotta se on Janne Jokiselle sopiva. Joanne tulee Suomen suurlähetystöstä. Hän esittelee itsensä ja kertoo muun muassa lähetystön tehtävästä edistää maiden välisiä hyviä suhteita. Hän puhuu Ruotsin ja Suomen välisestä kumppanuudesta ja kuinka tärkeää on, että organisaatiot, kuten näkövammaisten liitto, saavat kehittyä jatkossakin.

Puheenvuoron saa myös liiton siirtävä puheenjohtaja Kerttu Christiansen. Markku Luomala on ainoa liiton perustaneista, joka on vielä keskuudessamme, ja hän kertoo senhistoriasta. Markku asuu Boråsin ulkopuolella Fristadissa.

Jaana Isokoski on Boråsin hallintoalueen koordinaattori ja kertoo, mitä kunta tekee vähemmistöjen puolesta. Hän kehottaa keskusteluun ja osa yleisöstä asettaakin kysymyksiä.

Rauni Huhtaniska, joka asuu Angeredissa Göteborgissa, kertoo miten isot kaupungit toimivat verrattuna siihen, millaista on asua pienemmässä kaupungissa, kuten Borås. Raunin alueella asuu vain suomalaisia.

– Olen iloinen, että minut on kutsuttu ja sain arvokasta tietoa. Esimerkiksi, että tarvitsemme parempaa näköntulkkaista, Jaana sanoo.

Monet vieraista jättävät liitolle lahjoja. Niitä vastaanottaa Rita Simonen. Matti Jatkola kertoo millaista oli olla näkövammaisen Ruotsissa entisaikanaan.

Keijo Winstén, uusi puheenjohtaja, kiittää edeltäjänsä ja lahjoittaa kukkia myös muille uskollisille jäsenille ja aikaisemmillemme työntekijöille.

Ennen kuin on aika nousta jaloilleen ilmoille kuuluu vielä Suo-

Eino Oinas ja Ari Haatainen tarjoavat päivällisellä rauhoittavaa harmonikkamusiikkia.

men kansallislaulu Ari Haataisen säestämänä.

Päivän päättää yhteiset laulut ja kolmen ruokalain illallinen. Nytkin suurimmat suosiosoitukset saa Säckijärven polkka Arin ja Eino Oinaksen tahdittamana.

Oinas asuu Nykvarnissa Södertäljen ulkopuolella. Hän on kasvatnyt Arpelassa Suomen Tornionjokilaaksossa ja soittanut haitaria 8-9-vuotiaasta asti.

Pirjo Surakalla ja Seija Noppalla on paljon keskusteltavaa päivällispöydässä. Seija, joka on 84-vuotias, asuu Boråsissa. Pirjo asuu Fagerstassa Taalainmaalla.

Yhteistä iltaa ja keskustelua ruokailun aikana.

Lyhyt fakta

Ruotsin Suomenkielisen Näkövammaisten Liitto perustettiin Fristadin korkeakoululla vuonna 1993. Lyhenne on RSNL / SFSE ruotsiksi.

Boråsin toimistolla on kolme työntekijää ja jäseniä liitolla on reilut 600.

Paikallisyhdistyksiä on 14 Etelä-Ruotsista Haaparantaan. Boråsin yh-

distys on suurin ja siinä on 130 jäsentä.

Liitto maksaa organisaatioavustusta yhdistyksille. He järjestävät kokouksia ja tapahtumia. Jäsenet saavat tavata eri alojen asiantuntijoita, kuten silmäleikkäreitä ja he saavat myös eri apuvälineitä.

Liiton jäsenlehti Tidens Röst ilmestyy kuu-

desti vuodessa. Se tuotetaan eri formaateissa, jotta se on sopiva kaikille jäsenille. Sen saa myös äänilehtenä CD-levyllä ja se löytyy liiton kotisivulta.

Liitto tekee yhteistyötä muiden vastaavien liittojen, kuten Synskades Riksförbundet (SRF) ja suomalaisten järjestöjen kanssa. (Lisää)

Horoskooppi 24.-30.4.2023

HÄRKÄ
21.4.-20.5.

Viikon alussa energiasi keskittyy raha-asioihin. Nyt on loistava aika ryhtyä toteuttamaan haaveitasi ja suunnitelmiasi. Viikon mittaan asioiden tahti rauhoittuu ja ihmisseukset nousevat enemmän pintaan. Kauan kaipaamaasi lepoa ja hauskanpitoa suorastaan tarjotaan viikonloppuna, jolloin myös lähimmäisesi saavat nähdä rennon minäsi.

KAKSOSET
21.5.-21.6.

Tällä viikolla eräs ihminen tarvitsee apuasi. Ilkeät sanovat, että sinulla avuntarvitsijoita on niin paljon, että kaitaisi hölmö ei muuta ehdikään tehdä kuin juosta auttamassa. Toisaalta tiedät itse hyvin voimavarasi ja sydämesi kyllä tietää myös sen, millainen tarve kenelläkin pulassa olevalta on.

RAPU
22.6.-21.7.

Pidä kiirettä! Vauhtia! Olet myöhässä! Etkö olekin ärsyttävää puhetta? Sekoitat rytmiä suostamalla kuuntelemaan päässäsi kaikuvia nalkutuksia. Tulema tietoisiksi noista turhista jännitteistä ja voit vapautua niistä samalla, kun jotain odottamattoman ihanaa alkaa tapahtua. Päivä päivältä väärinlainen paine hellittää ja tavoittelemasi ihana kohde alkaa lähestyä.

LEJONA
22.7.-21.8.

Elämä alkaa muistuttaa aivopähkinää, jossa pitäisi selvitä, kuka asuu sinisen oven takana sillä perusteella, millainen hattu hänellä on ja mitä hän tekee eläkseen. No, joskus asiat vain menevät mutkikkaamman kautta, mutta huojentavaa on, että kaikki sujuu, mikä nostaa viikon mittaan kovasti mielialaasi.

NEITSYT
22.8.-22.9.

Kaikki ovat sitä mieltä, että sinä et oikeasti pysty saamaan pyöreää puupalikkaa nelionmuotoisesta reistä sisään. Mahdoton on loogisessa maailmassa mahdollista, mutta olet ennenkin huomannut, että maailma, jossa me elämme, on erilainen. Viikon mittaan tulet näkemään todellisia ihmeitä.

VAAKA
23.9.-22.10.

Kuinka voi täyttää ventovieraan ihmisen äänenlausumattomia toiveita? Joudut huomaamaan, että eräät odottavat sinulta suoranaista ihmistä samaan aikaan, kun pystyt "vain ja ainoastaan" suuriin uretkoihin. Sinulla on tuki oikeus loukkaantua, mutta jätä se muuten sikseen ja keskity vain siihen, ettei tee tietoisesti väärin ketään kohtaan.

SKORPIONI
23.10.-21.11.

"Älä vain seisokele siinä, TEE jotain." Miksei sanota "älä vain seisokele siinä. ÄLÄ tee mitään." Usein nimittään olisi viisainta odottaa asioiden kehittymistä ennemminkin kuin alkaa huoata. Tällä viikolla paljastuu uusia piirteitä erästä ihmisestä, mikä muuttaa elämästäsi monta asiaa paremman suuntaan.

JOUSIMIES
22.11.-21.12.

Paljon esteitä ja paljon pelkoja, paljon epäilyksiä ja paljon kysymyksiä. Mitä sinulla on sitten vähän? Aikaa, toivoa ja uskoa. Ei siis ihme, että raahustat murhemielin. Tässä suhteessa elämäsi alkaa muistuttaa Daavidin ja Goljatin kamppailua. Sinulla voi olla vähän kaikkea, mutta tämän taloustalvoitumiseksi et enempää tarvitsekaan.

KAURIS
22.12.-20.1.

Vanhassa iskelmässä laulettiin "ota löysin rantein, älä jännitä". Tuo värsy on kuin suoraan elämäsi tämän viikon käyttöohjeista. Edessäsi on iso kasa hoidettavia asioita, mutta vetämällä hetki henkeä ja tovi lonkkaa sinä saat kaiken hoitumaan paremmin kuin olisit osannut toivoa. Katso kuinka kolmiloikkaajat ja pituus-lyhyppääjät ottavat kaiken rennosti ennen räjähtävää suoritusta.

VESIMIES
21.1.-19.2.

Ottavako varpuspoika lentotunteja? Kuka opettaa kurjille navigointia? Me otamme elämämme usein väärällä tavalla liian vakavasti, kun oikeastaan monet asiat järjestyvät vain noudattamalla vaistoja. Sinusta tuntuu nyt erään asian suhteen joltakin. Noudata sisäistä ääntäsi, niin kaikki menee hyvin.

KALAT
20.2.-20.3.

Elämässä vain on arvoituksia, jotka eivät koskaan ratkeavat. Tällä viikolla eräitä yrittäviä muuttava teoreettisia pulmia oikeiksi ongelmiksi. Sinun epäkiitollinen tehtäväsi on yrittää järjestää asiat niin, että keskittyisit oikeasti asioihin, joita voidaan hoitaa. Sitä helpottaa se, että tiedät olevasi oikeassa.

OINAS
21.3.-20.4.

Vaatimattomuus tuki kauden, mutta eihän sen vastakohta voi yksin olla julkea itsettytyväisyys ja ylpeily. Tärkeää olisi, että nostat kätesi, kun kysytään, kuka osaa tehdä tämän ja tämän asian. Sinussa on nimittäin oikeasti paljon enemmän kuin mitä ajattelet. Eräät näkevät sen, mutteivät kaikki.

Kolme Ruotsinsuomalaisten näkövammaisten liiton innokasta kokousta 30-vuotisjuhlaan Boråsiin. Vasemmalta: Markku Luomala, Kerttu Christiansen ja Keijo Winstén.

Rita Simonen kiittää Kerttu Christiansenia kaikesta työstä, jota hän on tehnyt yhdistyksen hyväksi.

RS
TÄYTTÄ ASIAA
JOKA TORSTAI

Luotettava Korteista ENNUSTAJA

Soita 00 358 15 446 200
Tai + 358 50 564 2393/Leena